

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Nieuwsbrief Afdeling Gooiland

Jaargang 2017 nummer 1

1 maart 2017

In deze nieuwsbrief vindt u de volgende onderwerpen:

Van de Redactie

Evenementen Kalender 2017

Verslagen bijeenkomst 14 januari 2017

Verslag 10-min Praatje: "Er is nog meer dan een rijtje namen"
door Piet Schaddelee

Verslag lezing "Medische Geschiedenis en Genealogie"
door Prof. Dr. M.J. van Lieburg

Het Kadaster

Tips en Truuks

Websites voor Genealogie in het Gooi

Ledenbestand

Colofon

Van de Redactie

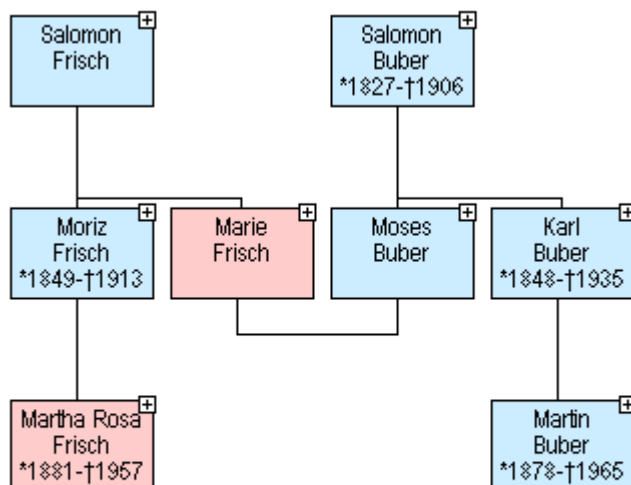
Met de Kerst kreeg ik van een dochter een boeiend boek, *De duizelingwekkende jaren, Europa 1900-1914*, auteur Philipp Blom, waarin de enorme maatschappelijke veranderingen in Europa vlak voor WO I beschreven worden. Al lezend kwam ik onverwachts het volgende citaat tegen (vertaald uit het Duits):

“Het moment waarop men oog krijgt voor het opeenvolgen van de generaties, van vaders en moeders, dat tot het eigen bestaan heeft geleid [...] het samenvloeien van bloed [...] dan krijgt men gevoel voor de onvergankelijkheid van de generaties en de gemeenschap van het bloed. [...] Daarbij [...] zal men in de ontdekking van zijn bloed de gewortelde, voedende kracht in het individu herkennen, de ontdekking dat de diepste lagen van ons wezen zijn bepaald door bloed en dat onze gedachten en onze wil er fundamenteel door worden gekleurd”.

Deze tekst zal menige genealoog aanspreken en was oorspronkelijk van Martin Buber (1878-1965) en verschenen in *“Drei Reden über das Judentum”* 1911.

Martin Buber was een bekende theoloog (in de chassidische traditie), filosoof en vroege zionist. In het begin werkte hij veel samen met Theodor Herzl, om tot de oprichting van de staat Israël te komen, totdat hun ideeën te ver uit elkaar bleken te liggen. In tegenstelling tot Herzl wilde Buber geen gescheiden staat voor Joden en Palestijnen. Meer informatie over Martin Buber is op internet te vinden, bijv. [Wikipedia](#).

Nu wil het toeval dat ik via mijn grootmoeder (Martha¹) van vaderskant de verwantschap met Martin eenvoudig kan weergeven. Haar tante Marie Frisch was ook een tante van Martin.

Zo zie je maar: genealogie kruipt waar het niet gaan kan.

(RT)

¹ 'Jubileumuitgave Nederlandse Genealogische Vereniging 1946-2016'

Evenementen Kalender 2017

- 12 apr,** **20:00 u,** Afdelingsledenvergadering, gevolgd door lezing over VOC door Ton van Velzen.
- 6 sep,** **20:00 u,** Afdelingsbijeenkomst met lezing over Migratie door Harmen Snel.
- 15 nov,** **20:00 u,** Afdelingsledenvergadering, gevolgd door lezing van Jan Schippers over Genealogie in het Gooi
-

Verslagen bijeenkomst 14 januari 2017

Verslag 10-min Praatje: “Er is nog meer dan een rijtje namen” door Piet Schaddelee

In zijn 10-min praatje ging Piet in op zijn speurtocht naar zijn Schaddelee voorouders en vooral, waar kwam zijn naam vandaan? Vele ideeën over de oorsprong deden de ronde.

Het was een prachtig verhaal en een schoolvoorbeeld dat doorgraven beloont en dat speurtochten in het buitenland lastig maar boeiend zijn.

Nadat hij jaren geleden aan zijn stamboomwerk begon, kwam hij al ras uit bij Pieter in 1740 wonend te Werkendam. Zoeken naar andere Schaddelee's en navraag bij huidige mensen met dezelfde naam leerde dat allen oorspronkelijk daar vandaan kwamen; velen heetten Koenraad of Pieter, alleen hij en zijn grootvader hebben de namen Koenraad Pieter. Naarstig vervolgonderzoek leidde naar Pieter Schaddelee gedoopt te Geertruidenberg en overleden te Werkendam. Bij de huwelijksregistratie te Breda/Geertruidenberg van zijn vader Conrad Schedelie met Catharina de Bruyn was er de aantekening JM, soldaat in het Regiment van Overste Esscher (uit Zürich). De soldijboeken gaven aan dat deze afkomstig was uit het kanton Bern. Dus werd het onderzoek in Zwitserland voortgezet.

Uiteindelijk kwam Piet uit bij Conrad Schädellie in het kanton Bern. Na vele vergeefse pogingen met anderen kwam hij vele jaren later in contact met Kurt Peter (! de enige K.P. in der Schweiz) Schädelli die de familie in Zwitserland had uitgezocht. De oorsprong ligt in Müchenbuchsee.

Verslag lezing “Medische Geschiedenis en Genealogie” door Prof. Dr. M.J. van Lieburg

Dit was nu eens een heel bijzondere presentatie.

Opmerkelijk was de opening met in vogelvlucht de uiterst relevante onderwerpen die wegens tijdsbreuk niet aan de orde zouden komen, zoals biogenealogie, tweelingenonderzoek en diagnose op basis van gelaatsuitdrukkingen, pathofysiognomie.

Er kwamen wel veel andere zaken aan de orde; te veel om hier op te noemen.

De relaties arts, patiënt en maatschappij. Vroeger stond ziekte centraal, tegenwoordig speelt gezondheid net zo'n grote rol.

Tallose voorbeelden zijn gegeven van typische ziektes die dodelijk waren en tegenwoordig goed behandelbaar zijn. De medicatie heeft een enorme vlucht doorgemaakt. De rol van artsen (geneesheren) en vroedvrouwen was vroeger totaal anders dan tegenwoordig. Boeiend zijn ook de aandoeningen die vroeger als ziekte werden gekwalificeerd, maar tegenwoordig niet meer.

Interessant zijn ook de vele gevallen waarbij in de loop der tijd een ziekte lijkt over te gaan in een andere (“Krankheitswechsel”) en hoe herken je “ingebeelde ziektes” die soms epidemische vormen aannam, en soms nog steeds?

Een belangrijke boodschap voor genealogen is dat je erg voorzichtig moet zijn bij het interpreteren van in oudere documenten genoteerde ziektes of doodsoorzaken. Ga er niet van uit dat de genoemde ziekte dezelfde is als de ziekte die tegenwoordige met dezelfde naam wordt aangeduid.

De lezing werd zeer enthousiast ontvangen en aan het einde ontstond zo'n levendige discussie, dat het de voorzitter onmogelijk was de bijeenkomst op tijd af te ronden. Vele leden vroegen mij: kan je Van Lieburg vragen weer bij ons te komen spreken?

Het Kadaster

Ook bij genealogisch onderzoek komt het voor dat je graag wil weten waar je familie heeft gewoond en wat de achtergrond van die huisvesting was. Het kadaster kan daarbij helpen.

In 1832 werd in Nederland (in Limburg in 1840) gestart met een nieuw registratiesysteem voor onroerende eigendommen: het kadaster. Op basis van het kadaster werd de grondbelasting berekend. Bij de gelijknamige instelling, het Kadaster, moet je bij koop of verkoop van onroerend goed ook notariële aktes van overdracht en hypotheekaktes registreren.

Hoe werkt de registratie in het kadaster?

Het opmeten en beschrijven van onroerende eigendommen begon al in 1811, toen Nederland werd verdeeld in kadastrale gemeenten. Deze werden vervolgens opgesplitst in met letters aangeduide secties, die op hun beurt weer zijn opgedeeld in percelen met een volgnummer. De combinatie van gemeentenaam, sectieletter en perceelnummer is een unieke code voor een bepaald stuk grond. Met deze kadastrale aanduiding zijn onroerende goederen in het kadaster terug te vinden. 'Oosterwolde B03' betekent bijvoorbeeld perceelnummer 3 in sectie B van de kadastrale gemeente Oosterwolde.

Informatie in het kadaster

Alle veranderingen van eigenaren, gebruik of omvang van een perceel in het verleden zijn vastgelegd in registers en op kaarten. Daardoor is een omvangrijke administratie ontstaan. De volgende registers en kaarten zijn belangrijk:

- verzamelplan: kaart van een kadastrale gemeente met een overzicht van de secties;
- minuutplan: kaart van een sectie met de percelen en perceelnummers;
- oorspronkelijke aanwijzende tafel (OAT): register met per sectie een beschrijving van de percelen, met vermelding van eigenaar, soort eigendom, omvang en belastingklasse;
- perceelregister: register met alle veranderingen sinds het opstellen van de OAT;
- kadastrale legger: register met per kadastrale gemeente en eigenaar, een overzicht van de percelen in iemands bezit. Ieder overzicht heeft een vast nummer, ook wel leggerartikel genoemd.

Het belang van kadastrale gegevens voor stamboomonderzoek

Het kadaster is een handige hulpbron bij het in kaart brengen van (de waarde) van het bezit van een bepaalde persoon of familie. Zo geeft de perceelinformatie uit de OATs en de kadastrale leggers het bezit van een zeker persoon weer. Omdat in OATs dezelfde persoonsnamen vaker kunnen voorkomen, is het verstandig in de kadastrale leggers na te gaan of het de juiste persoon betreft. Het kadaster vermeldt alleen eigendom en vruchtgebruik en niet de namen van huurders.

Kadastrale gegevens zoeken

Hoe meer informatie je aan het begin van je zoektocht hebt, hoe sneller je verder kunt zoeken.

Probeer ten minstens een van deze gegevens te vinden:

- ligging van een perceel (de kadastrale aanduiding)
- perceelnummer
- naam van een persoon

In combinatie met een jaartal of tijdsperiode, leveren deze gegevens meestal het beste resultaat. Als je het bezit van een bepaalde persoon wilt achterhalen, kun je het beste beginnen met het doorzoeken van de kadastrale leggers. In de OATs kun je ook op periode of plaats zoeken.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft een beeldbank met ongeveer 750.000 foto's en tekeningen van gebouwd erfgoed, afbeeldingen van archeologie, maritieme archeologie en

landschap. Dit beeldmateriaal werd al in de 19e eeuw belangrijk voor het documenteren van erfgoed. Het grootste deel van de foto's in de Beeldbank is echter gemaakt in de 20ste eeuw. Het doel van de beeldbank is het beeld zo veel mogelijk voor iedereen beschikbaar te stellen. De beeldbank kun je vinden op <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl>. Voorheen waren deze gegevens te vinden op de website WatWasWaar, maar die is per 1 januari 2016 beëindigd.

Hoe kan ik iets zoeken en vinden in de beeldbank?

Na doorklikken van de bovengenoemde web-verwijzing in het witte zoekvak het woord Hilversum invullen. Vervolgens kan het pijltje bij "Collectie" aangeklikt worden en bijvoorbeeld "Minutenplans" geselecteerd worden.

Maar de zoekopdracht kan ook uitgebreid worden met zogenaamde operatoren tussen de zoekwoorden. De meest voorkomende zijn AND, OR, NOT en NEAR.

- AND alle opgegeven zoektermen komen voor in het zoekresultaat.
- OR geeft resultaat als één van de zoekwoorden aangetroffen wordt.
- NOT sluit een bepaalde zoekterm uit.
- NEAR geeft aan dat het ene zoekwoord in de buurt moet staan van het andere.

Met behulp van de asterisk zoekt u resultaten die beginnen of eindigen met het door u ingevoerde deel van een woord. 'Amer*' levert dan bijvoorbeeld Amersfoort en Amerongen op en met '*made' krijgt u Made, Alkemade en Hoogmade.

Alle afbeeldingen in de beeldbank zijn gratis te downloaden in hoge resolutie.

Tips en Truiks

Websites voor Genealogie in het Gooi

In dit hoofdstuk willen we u attenderen op websites die relevant zijn voor genealogie in het Gooi; we gaan dus vooralsnog niet in op heel algemene bronnen zoals WieWasWie, Family Search, Open Archieven en dergelijke.

Archiefdiensten in het Gooi, de Noordelijke Vechtstreek en Eemland

Voor genealogisch en historisch onderzoek in het Gooi en de Noordelijke Vechtstreek is er een belangrijke website <http://gooienvechthistorisch.nl/>

De gemeentelijke archieven zelf zijn bij twee diensten ondergebracht:

- Het Streekarchief **Gooi en Vechtstreek** in Hilversum waar de archieven van Ankeveen, Blaricum, 's-Graveland, Hilversum, Kortenhoef, Laren, Loosdrecht, Nederhorst den Berg en Wijdmeren worden beheerd.
- Het Gemeentearchief **Gooise Meren en Huizen** (voorheen Stads- en streekarchief voor Naarden, Bussum, Muiden en Huizen) waar onderzoek mogelijk is naar de geschiedenis van Bussum, Huizen, Muiden en Naarden.

Voor een overzicht van de archieven van beide organisaties [KLIK HIER](#)

De website van het Streekarchief bevat ook overzichten van de aanwezige bronnen die primair belangrijk zijn voor genealogie: [KLIK HIER](#), waarbij het onderscheid vóór en na 1811 duidelijk naar voren komt. Van deze bronnen zijn ook indexen (klappers) aanwezig. Tot nu toe zijn deze bronnen nog uitsluitend toegankelijk door een bezoek aan de archieven. Veel werk wordt gestoken in het online digitaal beschikbaar maken van deze indexen: U HOORT HIER MEER VAN!

Deze archiefdiensten beheren niet alleen gemeentelijke archieven maar ook archieven van verenigingen, scholen, kerken en families. Daaronder bevinden zich heel bijzondere stukken zoals u kunt zien bij de presentatie in [Mooi en Bijzonder](#).

Bij beide archiefdiensten vindt u een bibliotheek met boeken over de geschiedenis van het Gooi en de Vechtstreek en boeken die hulp bieden bij archiefonderzoek in Nederland. Deze boeken, waaronder unieke exemplaren, worden niet uitgeleend maar kunnen in de studiezalen van de archieven worden ingezien.

Daarnaast worden bij beide archiefdiensten verschillende plaatselijke en regionale kranten bewaard waarvan u op deze site een selectie vindt.

De foto- en tekeningenverzamelingen van de archiefdiensten laten zien hoe het er in de verschillende plaatsen in vroeger tijden uit zag.

Eemland

Wie voorouders uit het Gooi onderzoekt zal ook gauw in plaatsen buiten het tegenwoordige Gooi terecht komen, bijvoorbeeld veelal in Eemnes en de diverse wijken van Amersfoort (bijv. Hoogland, Stoutenburg).

Een toegang tot de **Eemland** archieven is bijvoorbeeld: [KLIK HIER](#)

De betreffende gemeentes zijn Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest, Kamp Amersfoort.

Zeer relevant zijn ook de volgende archieven:

Doop-, Trouw- en Begraafregisters (150.000) records uit de regio **Eemland** kunt u raadplegen (inclusief scans) op de website van het Utrechts archief www.hetutrechtsarchief.nl

Bunschoten: deze zijn in te zien op het gemeentehuis in Bunschoten of zijn online te raadplegen op de website [Erfgoed Bunschoten](#).

Soest: deze zijn alleen in te zien op het gemeentehuis in Soest. Meer informatie vindt u op de website van [gemeentearchief Soest](#).

De kaarten van de **Waterschapsarchieven** zijn overgebracht naar het [Gelders Archief](#).

Het Utrechts Archief is bezig met het digitaliseren en indexereren van de notariële archieven uit de stad Utrecht. Ook daarin komen veel personen uit het Gooi en omstreken voor. Er kan gezocht worden op naam maar ook per plaats! Link: [KLIK HIER](#)

De digitaliserings-, indexatie- en transcriptie projecten zijn nog in volle gang en we zullen trachten u op de hoogte te houden. Mocht u goede ervaring hebben met speciale websites die vooral voor het Gooi relevant zijn, dan houden wij ons aanbevolen voor uw suggesties.

Ledenbestand

Per 1 januari '17 was het ledental 230, inclusief 10 bijkomende leden.

Per 28 februari was dit 229, inclusief 11 bijkomende leden.

Mutatie:

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden van onze leden
Mw N.M. Gieb-Hessing, Almere

We verwelkomen als nieuw lid
Mw E.M. B. Koning, Soest (over van afd. Apeldoorn)

Beëindiging lidmaatschap
Dhr A.G. van Dalen, Huizen (naar afd. Oostelijk West-Friesland)
Mw B.C.G.M. Luij Amsterdam

Colofon

Nederlandse Genealogische Vereniging. Opgericht 1946.
Correspondentieadres: NGV, Postbus 26, 1380 AA Weesp
Bibliotheek en andere diensten: Papelaan 6, 1382 RM Weesp (openingstijden do en za 10-16 uur)
Dit mededelingenblad wordt digitaal toegezonden aan de leden van de NGV, afdeling Gooiland en aan de leden van andere afdelingen, die een bijkomend lidmaatschap zijn aangegaan. Het blad verschijnt viermaal per jaar.

Afdeling Gooiland. Opgericht 30 maart 1949.

De afdeling omvat de gemeenten met de postcodes: 1200 t/m 1279, 1400 t/m 1419 en 3630 t/m 3639, 3755.
Dit zijn de (deel)gemeenten Hilversum, Loosdrecht, Kortenhoef, 's-Graveland, Ankeveen, Laren, Blaricum, Huizen, Naarden, Bussum, Nieuwersluis, Loenen a/d Vecht, Loenersloot, Vreeland en Eemnes.

Alle bijeenkomsten zijn in het Witte Kerkje, Kon.Wilhelminalaan 15, Naarden.
Voor bereikbaarheid: <http://www.wittekerknaarden.nl/bereikbaarheid.html>

Bestuur:

Voorzitter: Hein vd Gun, Nooit Gedacht 79, 1398 EB Muiden, 0294-263777 email voorzitter@gooiland.ngv.nl

Secretaris: Rob Tausk, Oude Enghweg 9, 1217 JA Hilversum, 035-5445379, email secretaris@gooiland.ngv.nl

Penningmeester: Maarten v Mourik, Neuweg 453, 1215JC Hilversum, 035-6219269
email penningmeester@gooiland.ngv.nl

Webmaster: Ronald Kok: Kleine Drift 8, 1221 KA Hilversum, 06-19511932, email webmaster@gooiland.ngv.nl

Redactie Nieuwsbrief: Rob Tausk en Maarten v Mourik

Kopij: Mocht u kopij willen aanleveren, dan is dat zeer welkom. Artikelen het liefst als platte tekst, dus zonder opmaak. Foto's en dergelijke separaat meesturen als jpg-bestand. U kunt uw bijdrage mailen naar redactie@gooiland.ngv.nl